

Lady og Landstrykeren - Diamond Edition [Blu-ray + DVD]

Lady og Landstrykeren - Diamond Edition [Blu-ray + DVD]

På tide å gjøre et nytt besøk i den idylliserte verden til *Lady og Landstrykeren* hvor motsetninger tiltrekkes hverandre og hvor romantikken fremdeles fungerer. Gjensynet er hjertelig.

Lady and the Tramp
Clyde Geronimi, Wilfred Jackson, Hamilton Luske
Walt Disney Pictures
1955
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Letterbox (2,55:1), 1080p
Dolby DTS-HD 7.1 Master Audio
73 min.
2

6

Et hundeliv

Norskanimasjon.no anmeldte spesialutgaven av *Lady og Landstrykeren* tilbake i 2006. Nå er filmen tilgjengelig på Blu-ray i Diamond Edition-utgave. Anmeldelsen under baserer seg delvis på den opprinnelige DVD-omtalen, mens ekstramaterialet for Blu-ray-utgaven omtales lengre ned under overskriften Utgivelsen.

Som barn av svenskeantennens tidsalder, er jeg vokst opp med SVTs Kalla Ankas Disney-kavalkad på julaften. I alle år har *Lady og Lufsen* (eller *Landstrykeren* hvis du vil) stått på repertoaret med Frank Thomas' nydelige spagettiscene akkompagnert av den svulstige «Bella Notte». Å se scenen uten den svenske dubbingen føles fremmed, men magien fra de svunne tiders julaften kommer tilbake takket være Ladys blafrende øyevipper og Landstrykerens gentlemanaktige kjøttbolledytting. Det er ren Disney-magi.

Å se igjennom hele filmen i restaurert Blu-ray-utgave mer enn 50 år etter den opprinnelige lanseringen er også magisk. Det er bemerkelsesverdig hvor godt langfilmene fra Disneys gullalder holder seg. Javisst mangler farten og referansehumoren fra dagens animasjonsfilmer, men det betyr ikke at det skranter på kvaliteten - snarere tvert i mot. *Lady og Landstrykeren* har en avbalansert og rolig rytme som gjør at karakterene sitter og den enkle historien får utvikle seg i et avstemt tempo. Det er en lineær fortelling fra A til Å, som ikke krever hysterisk action eller megetsigende humor. Filmens kvaliteter ligger i gode karakterer, en grei historie og perfekt animasjon.

Historien er kjent for de fleste. Vi introduseres for springerspanielvalpen Lady i det hun overrekkes fra matfar Jim-Deer til matmor Darling på julaften. Hun er bedårende fra første stund, og snurrer eierne rundt den venstre labben fra begynnelsen av. Hun lever et beskyttet forstadsliv hvor hun voktes av nabohundene Jock og Trusty. Det bedagelige hundelivet forrykkes når Ladys eiere introduserer en baby i familien og Ladys posisjon i hverdagen reduseres. Som om ikke dette var dramatisk nok, introduseres Lady for den ubeskjemmede bastarden Landstrykeren som lokker henne ut på galeien. Med et blir Ladys trygge forstadsliv byttet ut med Landstrykerens fra-hånd-til-munn-tilværelse i byen.

Lady og Landstrykeren kan i ettertid sees som en meget personlig film for Walt Disney. På mange måter følger den opp «from rags to riches»-tematikken i *Askepott* (1950), og lar den gatesmarte underdoggen (get it) Landstrykeren stå frem som helt. Samtidig er filmen nostalgisk i måten den portretterer forstadslivet i USA som uskyldig og trygt, og hvor avstanden til byen er så stor at livene til Lady og Landstrykeren fremstår for uforenlige. Likevel er filmen overraskende «voksen» i sin tilnærming til historien - det er få gags og ingen egentlige outrerte sidekicks som har blitt så vanlig i de senere Disney-produksjonene. Jock og Trusty byr på noen kostelige sekvenser, men hele filmen er relativt nedtonet.

Filmen ble produsert i en tid da Disney-imperiet var på vei inn i sin andre vår og kreativt sett inne i sin kanskje sterkeste periode siden *Bambi* (1942). Disneys legendariske «Nine old men» var på høyden av sine karrierer, og gjør fantastiske innsatser på karakteranimasjonen. På dette tidspunktet hadde Disney strevet seg gjennom annen verdenskrig, og noen mindre gode episodefilmer rett etter krigen, for så å komme på banen igjen med *Askepott*. *Lady og Landstrykeren* var den første Disney-filmen til å ta opp kampen med TV-formatet og ble produsert i kinoformatet Cinemascope (det ble også laget en versjon i det gamle «normal»-formatet). Filmskaperne gjør ikke full nytte av det nye breddeformatet, men det er noen uforglemmelige sekvenser i filmen som får maksimalt utbytte av bredden.

En av mine favorittscener er introduksjonen av de to siamesiske kattene, som fullstendig forkludrer Ladys sedate forstadstilværelse. Et annet høydepunkt står sangeren Peggy Lee for i en uforglemmelig scene hos hundefangeren hvor den sensuelle hunden Peg gjør sitt for å utkonkurrere Lady i Landstrykerens øyne. Også er det den uforglemmelige «Bella notte» hos Tony's, og ikke minst den sjarmerende scenen fra dagen derpå hvor Lady våkner i labbene (bokstavelig talt) til Landstrykeren og smiler skjelsk når hun våkner. Bad dog! Det hele er utformet med en inngående forståelse for hunders anatomi og vesen kombinert med Disneys

umiskjennelige evne til å gi dyr menneskelige trekk.

50 år etter skinner fremdeles

Lady og Landstrykeren sterkt i mine nostalgiske 30-something-øyne, men filmen har nok ikke samme appell for dagens barneøyne. Historien fenger ikke mine håpefulle på samme linje som mange andre Disney-klassikere gjør det - til tross for sterk hundefascinasjon. Kan hende historien er litt for tam eller for sofistikert, men forhåpentligvis vil magien også fange opp nye generasjoner slik at de også kan få sin «Bella notte».

Utgivelsen:

Det er seks år siden Disney lanserte en forholdsvis imponerende spesialutgave på DVD av *Lady og Landstrykeren* med digitalt restaurert lyd og bilde. Følgelig er det høye forventninger knyttet til denne Diamond Edition-utgivelsen av filmen på Blu-ray. Utgivelsen lever opp til forventningene på alle områder - spesielt lyd og bilde - men også blant ekstramaterialet er det skatter å oppdage.

Lady og Landstrykeren var den første Disney-film til å bli produsert i CinemaScope widescreen-format. Begrunnelsen var å gi kinofilmen et fortrinn fremfor den stadig økende hjemmesittingen fremfor TV. Filmen gjengis i imponerende widescreen letterbox (2,55:1) med sylskarpt bilde. Opprinnelig ble det også laget en versjon av filmen i Academy-format (tilnærmet lik 4:3-format), da ikke alle kinoer var klar for overgangen til CinemaScope. Dessverre har ikke Disney funnet rom for å inkludere denne versjonen av filmen på Blu-ray-utgivelsen. Det ble gjort et forsøk på å inkludere en 4:3-versjon på forrige DVD-utgivelse, men det var kun en innzooming i CinemaScope-versjonen og ikke i nærheten av hvordan den originale Academy-versjonen fremstod.

Det som er nytt på denne utgivelsen, sammenliknet med tidligere utgivelser, er en introduksjon av filmen av Walt Disneys datter Diane Disney Miller, samt et innslag hvor hun minnes sin far og introduserer oss for Disneys egen leilighet i Disneyland. Mer interessant er kommentarsporet, satt sammen av rekonstruksjoner fra Disneys møter med «storymen» og animatører over en tiårsperiode mens

Lady og Landstrykeren var under utvikling. Innholdet er fascinerende, men kunne vært ennå bedre dersom Disney hadde tatt i bruk Blu-ray teknologien til å vise oss utdrag fra produksjonen eller skissemateriell parallelt med kommentarsporet, slik DreamWorks gjør med Animatørens hjørne-funksjonen på sine utgivelser.

I tillegg til en håndfull Utelatte scener, er resten av ekstramaterialet hentet fra tidligere DVD-utgivelser. Noe av dette var også tilgjengelig på tidligere skandinaviske utgivelser, så som den meget severdige dokumentaren

Lady's Pedigree: The Making of Lady and the Tramp. Her får vi innsikt i Disneys oppvekst i Marceline, Missouri og hvordan dette påvirket utformingen av filmen, samt hvordan manuset ble utviklet fra Joe Grants første idé til den endelige versjonen basert på Ward Greenes historie. Man får også et innblikk i hvordan «Nine old men» jobbet og et kort møte mellom Andreas Deja og Ollie Johnston. Det er også inkludert ennå flere Utelatte scener fra DVD-materialet.

Heldigvis har Disney denne gang inkludert ekstramateriale fra DVD-utgivelser som aldri ble gjort tilgjengelig her på berget. Her finner vi blant annet godbiter i form av to utdrag fra

Disneyland TV-show, henholdsvis

A Story Of Dogs og

Cavalcade Of Songs. Også på dette punktet var Walt Disney fremsynt - disse showene er omtrent som dagens bakomfilmer og fungerte utmerket for å markedsføre filmene overfor et stadig ekspanderende TV-publikum. Så fremsynt var han at innslagene ble produsert i farger, selv om de ble sendt på TV i sort/hvitt. Utdragene som presenteres her gir oss unike bilder bak kulissene i produksjonen - om enn på en noe oppstyltet måte - men likefullt geleidet av så sentrale personer som Frank Thomas og Milt Kahl (animasjon), samt Peggy Lee (sanger/skuespiller), foruten Walt Disney selv. I innslaget

Finding Lady: The Art Of Storyboards får vi innblikk i hvordan Disney utviklet bruken av storyboards som en sentral del av manusutviklingen.

Samlet sett gjør dette rikholdige utvalget av ekstramaterial sitt til at

Lady og Landstrykeren er vel verdt å eie på Blu-ray, selv om den måtte stå i DVD-hylla fra før av.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 11.03.12

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Trailer Lady og Landstrykeren:

Relaterte utgivelser:

[Lady og Landstrykeren \(Spesialutgave\) \[DVD\]](#)

[Lady og Landstrykeren II - Fant på eventyr \[DVD\]](#)

Ja

[Lady&LandstrykerenBD_cover;](#)